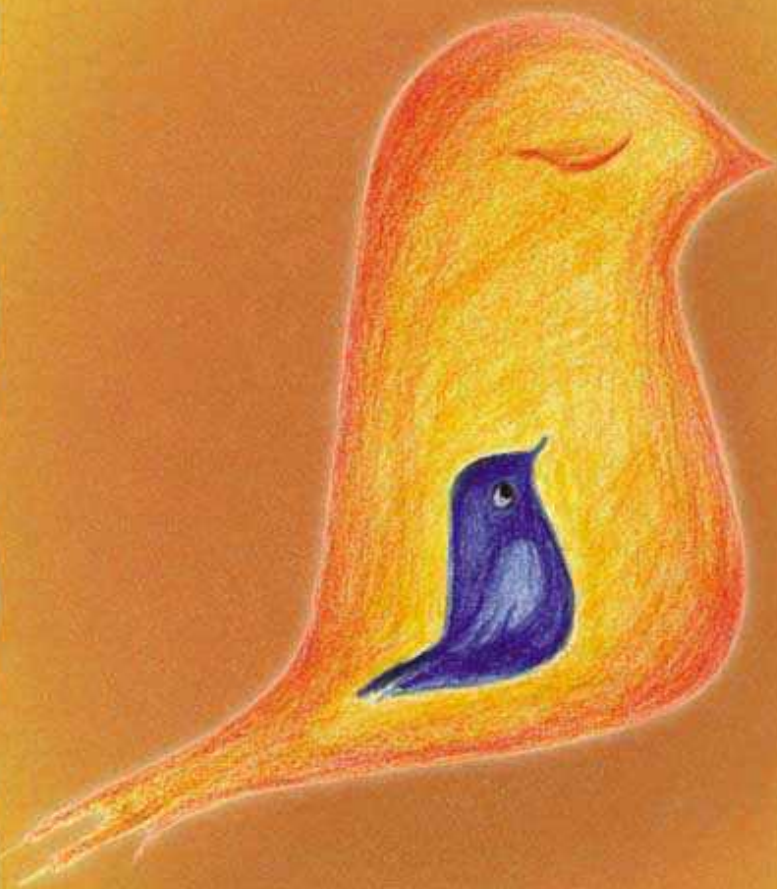

TRITON

Hana Poltikovičová

Pomerančová vůně
chce tančit

TRITON

Hana Poltikovičová

**POMERANČOVÁ VŮNĚ
CHCE TANČIT**

Hana Poltikovičová
Pomerančová vůně
chce tančit

TRITON

Hana Poltikovičová
Pomerančová vůně chce tančit

Tato kniha, ani žádná její část, nesmí být kopírována, rozmnožována, ani jinak šířena bez písemného souhlasu vydavatele.

© Hana Poltikovičová, 2002
Cover © Petr Bartoň, 2002
Illustrations © Melánia Vaneková-Jakubisková, 2002
© TRITON, 2002

ISBN 80-7254-227-3

Začaly nám prázdniny. P-r-á-z-d-n-i-n-y! Hurá! Jupí! Včera jsem o slově prázdniny přemýšlel. Vzniklo asi od slůvka „prázdnó“. Ale spíš by se prázdniny měly jmenovat „radostniny“ nebo „úžasniny“ nebo „nokonečné“. Nebo tak nějak. To by asi bylo lepší.

Můj kamarád Jindra žádný prázdniny nemá. Ten má „plniny“. „Plniny“ u všech svých příbuzných po celé republice a celé zeměkouli. „Plniny“ u moře, na horách, na Marsu. No, tak na Marsu ne, to jsem řekl jen tak.

Já jsem už několik dní u babičky a potom pojedeme se sestrou k tetě Kláře a strejdovi Ivanovi. Zítra za mnou přijede maminka s Alibabou. Teda Alenkou, Alibaba jí říkám jenom já. Půjde už do druhé třídy a všichni ji chválí, jak hezky zpívá. Alibaba má teď vlastně svoje první prázdniny. Ale stejně z toho nemá rozum. Nejráději by totiž chodila do školy i o prázdninách. Je taková ještě trochu hloupá a malá, ale mám ji rád. I když mi loni ztratila ty kouzelný kamínky z lesa, vyfoukala všechny bublifuky a minulou neděli řekla mamince, že jsem jí ustríhl trochu vlasů pro Jindru. Taky někdy úplně normálně žaluje a klidně potom říká, že to vůbec žádný žalování nebylo. A taky mě někdy zdržuje a schválně zpívá, když chci, aby byla zti-cha. A vůbec celkově otravuje. A hlavně chce pořád dělat to, co já.

No, ale někdy se i stane, že vím, že mám Alibabu fakt rád. Dokonce je mi jí někdy líto. Třeba když si rozbije hlavu o radiátor a teče jí krev. Nebo když se učila psát písmeno „b“ a vůbec jí to nešlo. To mi jí bylo hodně líto, protože jsem si vzpomněl na sebe, jak dlouho to trvá, než se člověk něco naučí a jak je to nepříjemný. A co všechno ještě bude muset zvládnout, než se dostane do čtvrté třídy, kde jsem teď já. Kolik písemek a zubních prohlídek ji čeká, kolik kluků jí bude schovávat aktovku, stríkat ji vodou a pokřikovat na ni nějaký blbosti. V té chvíli mi bylo Aliba-by moc líto, a tak jsem ji tenkrát pohladil. Pořád zkoušela to písmeno „b“. Ale vlastně já jsem to taky zvládl a někdy to bylo i hezký a veselý. A pak mě ta lítost vůči ní přešla a změnila se v odhodlanost a věděl jsem, že Alibaba to všechno dokáže.

A vlastně je to tak se všema lidma. Vlastně by mi mohlo být líto všech lidí na celým světě, protože každé se musí něco učit a každé někdy kvůli něčemu brečí. Ale pak jsem si řekl, že to všichni lidí na celým světě určitě dokážou.

„Nemáš hlad?“ zeptala se mě babička a začala se škrábat na čele.

„Ne, nemám,“ odpověděl jsem.

„A žízeň?“

„Ne, babi, nemám.“

„No, tak už utíkej, ale dávej na sebe pozor,“ řekla a moc hezky se usmála. A tak jsem utíkal zase ven.

Babička říká, že už je stará a že už má všechno za sebou. Je jí šedesát osm roků a prý už má život fuč. Seděl jsem vzadu na zahradě a díval se před sebe. Všude bylo plno pampelišek. Když jsem přivřel oči, viděl jsem spoustu žlutých puntíků na zelené trávě. Sluníčko pálilo a okolo mě pořád něco cvrlikalo. Přemýšlel jsem, co bych asi tak řekl, že jsou ty žlutý puntíky, kdybych nevěděl, co jsou. Taky jsem přemýšlel, jaký to je, když už je život fuč. Mně je teprve devět pryč. Jsem rád. Ale babičky je mi líto. Za chvíli asi umře, když už má tolik roků. Já bych byl asi šíleně smutnej, kdybych měl šedesát osm. Protože bych taky věděl, že už mám

život fuč. Ale teď jsem ještě kluk. Nejdřív mi musí být deset, potom dvacet, třicet, čtyřicet, padesát, šedesát a pak teprve šedesát osm. A to je dlouhá doba. Šíleně dlouhá doba.

Vlastně to vůbec nejsou pampelišky. A je to tak lepší. No jasně. Vlastně to vůbec není tráva, dům, okna. Vlastně to vůbec není strom. Sluníčko svítilo a mně se chtělo zapomenout, že to, co vidím, se nějak jmenuje. Schválně jsem chtěl zapomenout všechny názvy a nechtěl jsem vědět, co to vlastně je. Chtěl jsem se dívat „jinak“. A taky že jo. Šlo to.

Byl jsem „jinak“. Babiččin domeček neměl obrysy a nikde vlastně nekončil. Teda končil, ale zároveň nekončil. Strom sice vypadal jako normální strom, ale neměl ohraničení. Měl svy obrysy, ale vůbec to nebyly žádný konečný obrysy. K domečku, ke všem žlutým puntíkům i ke stromu jsem měl zničehonic moc blízko. Všechno to bylo u mě. A najednou jsem věděl, že deset, dvacet, třicet, čtyřicet, padesát, šedesát a šedesát osm let vůbec není dlouhá doba. Je to jako když člověk tleskne. Vlastně je to už teď. Už teď ... Ale to přece není možný, aby to bylo celý a abych umřel a potom už nic. K čemu by to celý bylo? A co to jako je? ... A co vlastně ... No já, ... já, to, jak jsem. ... A co vlastně jsem? ... Ani to pořádně nevím. Mám jenom takovej pocit. Ale nevím, jestli to je ono. Jestli to je to, co jsem... Nevím, ale jako by mi něco říkalo, že to, co jsem, neumře. Že prostě není možný, aby to umřelo.

3

Maminku s Alibabou jsem zahlídl hned, jak vystupovaly z autobusu. Rozběhl jsem se k nim. Maminka byla celá modrá a moc krásná. Měla modrý šaty, boty i korále. Alibaba zase červenou sukni a bílou halenku. Když šly vedle sebe, vypadaly skoro jako česká vlajka. Jen maminky by musela být asi tak čtvrtina.

Když jsem na maminku vyskočil, dal jí pusu a otevřel oči, viděl jsem, že má i modře namalovaný víčka. Vypadala jako pohádková víla Modřenka. A hned se mě ptala, jestli jsem hodnej a nezlobím babičku.

Alibaba zase nepřetržitě mluvila o tom, že se mohla už dvakrát dívat dlouho večer na televizi, protože ráno nemusela vstávat do školy, že včera tatínek koupil obrovské sladkej meloun, velikej jako létající balon, že

ho snědla strašně moc a potom musela chodit pořád na záchod, že byla ve středu s Rejlovýma na koupališti a třikrát se napila vody, že jí maminka dovolila půjčit si moji knížku Putování za švestkovou vůní a že ji má s sebou v tašce. Nakonec k tomu udělala chichichi, protože já jsem jí tu knížku půjčit nechtěl. Alibaba totiž vždycky všechno nějak zašpiní, natrhne, roztrhne, polije, rozbije, rozšlápne nebo rozsedne.

Dělal jsem, jako že mi to vůbec nevadí a že je mi to fuk. V duchu jsem si ale pomyslel, že Alibaba je pěkná opice. Teda mazaná opice. Teda nevím, jestli opice je mazaná, ale říkává to tak tatínek.

„Byl jsem hodnej jako hodňousek. Hodňousek domáci, modrá maminko,“ odpověděl jsem mamince, když se mě znovu zeptala, jestli jsem nezlobil.

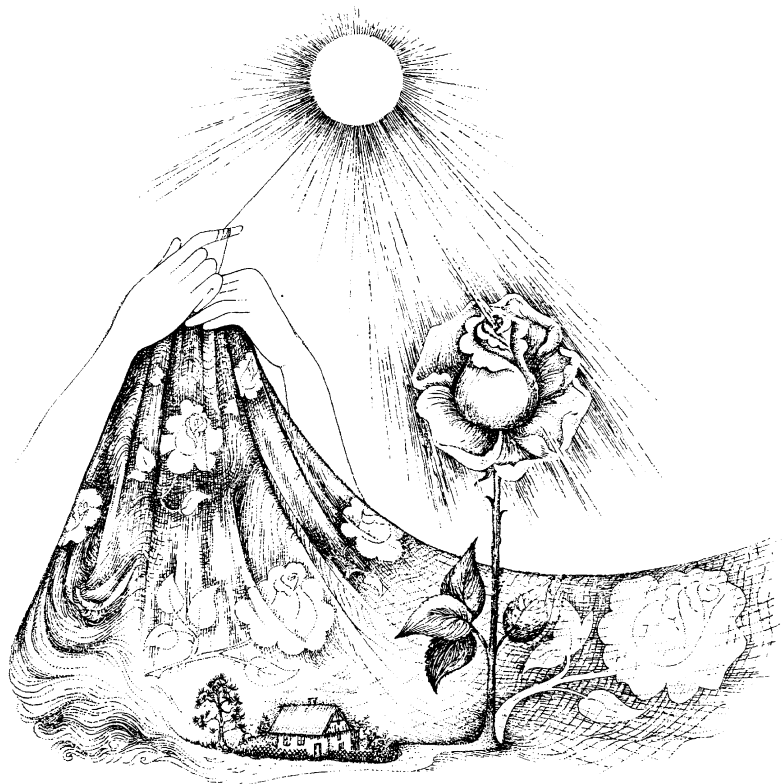
„Já jsem byla určitě hodnější,“ řekla Alibaba a maminka ji napomenula, ať se nehádá. Alibaba odpověděla, že se nehádá, že to není vůbec žádný hádání, ale úplně normální mluvení. A maminka jí odpověděla, ať teda chvíli zkusí úplně normálně nemluvit a ať raději zhluboka dýchá čerstvý venkovský vzduch. Potom Alibaba zmlkla a začala z tašky nenápadně povytahovat Putování za švestkovou vůní. Když už kus čouhal ven, zadívala se mi do očí a zahoupala hlavou ze strany na stranu. „Raději dýchej,“ řekl jsem jí potichu, ale to už jsme vcházeli do babiččiny zahrady.

„Já jsem vždycky moc ráda, když vás tu mám,“ řekla babička poté, co se přivítala s maminkou a Alibabou. Na chvíli se zastavila uprostřed kuchyně a dívala se na nás. Pak se otočila a pravou rukou si utřela oči. Nevím to určitě, ale asi v nich měla slzy. To ona někdy mívá.

Potom nám maminka nabrala čočkovou polívku z babiččina starýho hrnce. Čočkovou mám moc rád a ten hrnec taky. Jednou nám o něm babička vyprávěla. V tom hrnci vařila polívku už její maminka. A když jsem se na ten hrnec zadíval, viděl jsem, kolik milionů polívek se v něm uvařilo.

Když jsem si pomyslel, že milion to asi nebylo, zjistil jsem, že Alibaba si sedla na moje místo u okna. Řekl jsem jí to, i když to věděla moc dobře. Dělal, jako že mě neslyší. Ozvala se jen babička, abych prý Alence neříkal Alibabo, že to není pěkné a že to zní skoro jako nadávka.

Odpověděl jsem babičce, že Alibaba je slušný jméno a že se k mé sestřičce tkaničce hodí. Taky jsem jí chtěl říct, že i jeden náš učitel a dva

školní inspektoři se jmenují Alibaba, ale nakonec jsem to neřekl, protože by to bylo lhaní.

Pak jsem se zeptal babičky, jestli je babička slušný slovo. Řekla, že samozřejmě ano. Tak jsem se zeptal, jestli je slušný volat na Aleny zkráceně Ali! a babička řekla, že by to slušný být mohlo. A tak jsem se rozhodl, že své sestřičce rolničce budu říkat Alibabičko.

Maminka odjela ještě ten večer zpátky domů, protože musela druhé den do práce. Před spaním jsme s babičkou a Alibabičkou hráli Člověče, nezlob se a pak nám babička vyprávěla, jaký to bylo, když byli s dědečkem mladí.

Když nám babička dávala pusy na dobrou noc, zeptal jsem se jí, jestli ví, proč tady na tom světě jsme. Babička se nejprve zeptala, co mě to napadá za otázky, ale potom se zamyslela a řekla, že ona tady byla proto, aby vychovala naši maminku a tetu Kláru. A taky prý, aby se starala o dědečka a měla se s ním ráda.

„A to je celý? Kvůli tomu to celý je?“ zeptal jsem se. Babička povytáhla obočí a řekla: „A to se ti zdá málo? Víš, jaká to byla dřina?“ A potom dodala: „Dřina, ale i radost.“

Měla na sobě legrační noční košili s modrýma motýlma na červených tulipánech a dívala se někam do stěny.

„Né, babi, asi to není málo,“ usmál jsem se na ni, zavřel oči a myslel na to, jak zítra pojedou s Alibabičkou hodinu a půl autobusem za tetou Klárou, strejdou Ivanem, sestřenicí Lucinkou a bratrancem Vítkem. Už jsem se moc těšil a Alibabička taky. Na prázdninách u tety Kláry jsme totiž ještě nikdy nebyli.

4

Ráno nás babička posadila do autobusu, zaplatila jízdenky a poprosila pana řidiče, aby nás vysadil v Krásné Loučce, kdybysme prý zapoměli vystoupit. Vůbec si nevšimla, že celej autobus čeká na to, až vystoupí ona. Desetkrát jsem říkal babičce, že vystoupit nezapomeneme, že nejsme žádný hloupý malý děti, ale přesto o nás musela říct panu řidiči.

Trochu jsem se na ni zlobil, ale pak jsem viděl, jak má zase v očích slzy a bylo mi jí líto. Ať o nás řekne třeba všem řidičům na světě, v Austrálii, v Africe nebo i v Severní a Jižní Americe, vždyť je to vlastně jedno. Ale to už pan řidič upozornil babičku, že musí ven, nebo že pojedou s náma. Babička vykřikla: „Jejdá, pane řidiči, to nemůžu,“ a začala sestupovat po schůdcích dolů.

Hned jak došlápla na silnici, zavřel pan řidič dveře a autobus se rozjel. Mávali jsme si s babičkou až do zatáčky, skoro nám ruce upadly. A pak jsem se dal do smíchu, protože jsem si uvědomil, že když nám babička mávala, držela v levé ruce zelenou tašku. Bylo v ní jídlo a koláče, co nám včera pekla na cestu. Jenže potom jsem si představil, jak z toho bude ne-

šťastná, a smích mě přešel. Částečně i proto, že některý z těch koláčů byly s jahodama.

Autobusem jezdím rád. Baví mě dívat se z okna nebo si o něčem přemýšlet. Nerad si ale v autobuse s někým povídám. Když nemusím něco říkat nebo někoho poslouchat, tak to je úplně nejlepší. Řekl jsem Alibabičce, že bych si rád četl ve své knížce Putování za švestkovou vůní. Alibabička odpověděla, že si zrovna v té knížce chtěla číst ona. Vytáhla ji, strčila do ní nos a dělala, že už nic okolo neexistuje. Tak se to povedlo. Měl jsem trochu strach, že bude celou cestu mlít.

Míjeli jsme pole, lesy, domky, sídliště. Zadíval jsem se na jeden panelák a představil si, kolik tam žije lidí. Vlastně jako by žili spolu v jednom domě, jenom jsou od sebe oddělení panelovou stěnou.

A každý člověk má v té své hlavě tolik myšlenek! Za minutu třeba čtyři. A ty čtyři myšlenky za minutu lítají ve vzduchu a různě se míchají s myšlenkami všech ostatních sousedů. A každý člověk má nějakou náladu a ta taky poletuje ve vzduchu a zaplétá se s náladami všech ostatních. A každý panelák má okolo sebe míchanici myšlenek a nálad. Celý sídliště má okolo sebe míchanici myšlenek a nálad. Celý město a celá republika a celý světadíl a celá planeta. Všechno má okolo sebe míchanici myšlenek a nálad. Celý vesmír má okolo sebe míchanici myšlenek a nálad.

A kdyby mělo co nejvíc lidí dobrou náladu a dobré myšlenky, tak by okolo celé zeměkoule byla míchanice dobrých nálad a dobrých myšlenek. A potom by se té zeměkouli mohlo říkat zeměkoule Dobra. Vlastně je jedno, jak by se jí říkalo, důležitý je, že by byla prostě dobrá.

„Mně už se nechce číst,“ zakňourala Alibabička a řekla, že má trošku unavený oči.

Řekl jsem jí, že by jí pomohlo, kdyby i jenom malinko spala. Položila mi hlavu na stehna a odpověděla, že si na chvíli zavře oči. Ještě předtím, než usnula, stačila zamumlat: „To je zvláštní, kolik je na světě lidí. Některý jsou smutný a některý veselý. Některý jsou hodný a některý zlý.“

Na chvíli jsem z toho přestal dýchat. Jako by si Alibabička chytla moji míchanici myšlenek a nálad, snědla ji a přitom o tom ani nevěděla. Trochu mě to vyděsilo. A rozhodl jsem se, že si budu dávat pozor na to, co si myslím a jakou mám náladu.

5

Když jsme vystupovali, byla Alibabička ještě rozespalá. Mám rád, když je rozespalá, protože je přitom zticha, nic nechce, nic jí nevádí a jenom tak kouká.

„Ahoj!“ ozvalo se za náma, když autobus odjel. Byl to strejda Ivan.

„Ahoj!“ řekli jsme s Alibabičkou.

Strejda Ivan je vysokéj vousatej chlap a když jsem byl malej, malinko jsem se ho bál. Připomínal mi medvěda. To zase teta Klára vypadá jako naše maminka. Je keramička, ale do práce nechodí. Pracuje doma. Sestřenice Lucinka je o rok mladší než já a bratranec Vítek zase o rok starší. Celá rodinka bydlí na konci Krásné Loučky v obrovským starým domě ve tvaru písmene L.

Maminka říkala, že to byl původně statek a že tu lidi chovali zvířátka. Krávy, koně, kozy, prasata, slepice. Teta Klára se strejdou Ivanem tam ale žádný zvířátka nemají. Maminka říkala, že si to tam moc krásně opravili a že je to u nich jako v pohádce. A babička říkala, že to u tety Kláry vypadá jako na zámku. Tak jsem zvědavěj.

Šli jsme se strejdou chvíli po silnici a potom po kamínkové cestě. Po pravé straně byl les a vlevo nic, jen pole a louky. A najednou jsem ten zámek uviděl. Čím víc jsme se blížili, tím byl krásnější.

„Jé,“ zahulákala Alibabička, „to je moc hezký.“

Blížili jsme se k velikýmu pomalovanému domu. Na zdi byla spousta krásných obrázků.

„Nejvíc se mi líbí sluníčka, jak se smějí a drží za ruce,“ řekla Alibabička a zakopla přitom o tak malej kámen, že bych nevěřil, že o něco takovýho může normální člověk zakopnout.

6

Maminka i babička měly pravdu. Je to tu jako v pohádce i jako na zámku. Spousta místností, spousta krásných a zvláštních věcí. Nikdy předtím jsem nic takovýho neviděl. Na zdech visí hodně obrazů od strejdy Ivana a v každé místnosti je nějaká keramika od tety Kláry. Schodiště je plný keramických zvířátek – na každým schodu u zdi sedí jedno. Všude je plno zvonečků. Všechno je tu krásný a kouzelný a taky to tu voní.

Když jsme se vítali s tetou, Vítkem a Lucinkou, připadalo mi to, jako když se v jednom kresleném filmu na louce vítala zvířátka. Nevím, jak se ten film jmenoval, ale všichni se s každým políbili a radostně vyhazovali do vzduchu zadní nožky.

Teta Klára se nás ptala, jestli chceme bydlet sami v pokoji, nebo s Vítkem a Luckou dohromady. Alibabička řekla, že dohromady, a tím se to rozhodlo.

Když jsme si prohlídli dům a krásnou zahradu, tak jsme se najedli a vyrazili na procházku. Bylo moc hezky. Svítilo sluníčko.

Vstoupili jsme do lesa, a já si uvědomil, že mám radost. Jakoby radost z lesa nebo ze života nebo co. Nebo radost z toho všeho. Vedle mě šla teta Klára. Usmívala se a všiml jsem si, že na ni moc krásně svítí slunce. Na chvíli se mi zdálo, jako by ani nebyla živá, ale slunečná. Princezna ze slunečních paprsků. Řekl jsem tetě o té radosti. Odpověděla, že mi rozumí. Že je to prostě radost z „ted“. A že se to tak někdy člověku stane. Že ho to vtáhne.

„Kam vtáhne?“ zeptal jsem se, protože jsem chtěl vědět, jak se to řekne ve slovech.

„Do toho všeho, co je,“ odpověděla teta Klára. „Do ,ted“. Do radosti. Do života...“ pokračovala.

„A to je jedno a to samý?“ zeptal jsem se. „To ,ted“ je stejný s tím ,do toho všeho, co je“.

A teta Klára mi řekla, že když se dostanu do toho „ted“, tak se vlastně dostanu „do toho všeho, co je“.

Vždycky jsem věděl, že teta Klára je trochu jiná. Mám ji moc rád. Maminku, tatínka a babičku taky. Ale teta Klára má v sobě něco, co oni nemají. Někdy, když mluví, tak vím, že tohle mi může říct jedině ona. Maminka, tatínek ani babička by tomu nerozuměli. A někdy se mi až zatají dech, když teta Klára vypráví o něčem, o čem jsem si myslel, že vím jenom já. Šíleně mě překvapí, když říká věci, který znám moc dobře a o kterých jsem si myslel, že ani nejdou říct. Vlastně to jsou jenom nějaký pocity nebo sny nebo co. Nebo nějaký přemýšlení.

A tak jsem se už nemohl dočkat, co mi teta Klára řekne, až se jí zeptám, proč jsme tady na tom světě. Určitě mi odpoví jinak než maminka, tatínek, babička a vůbec všichni lidi, kterých jsem se ptal.

Pamatuju si, jak jsem se leknul a nějak zvláště vevnitř zastavil, když mi dal kdysi tatínek facku kvůli tomu, že jsem shodil ze zdi obrovský zrcadlo. Stejně tak jsem se teď jako by leknul nebo zastavil nebo přimrazil nebo co, když mi teta Klára odpověděla, že jsme tady na tom světě proto, abychom poznali, kdo jsme. Abychom našli sami sebe. Tolikrát jsem přemýšlel, proč jsme se sem my lidi asi tak narodili. Nebo vlastně konkrétně já, proč jsem se sem narodil. A kdo to jako jsem, to já. Ten kluk, co má maminku a tatínka a sestřičku a chodí do školy. Co to jako je?

Měl jsem velikou radost, když řekla, že jsme tady proto, abysme poznali, kdo jsme. Ale nebyla to jenom radost. Bylo to, jako když jsem se kdysi ztratil mezi panelákama a potom jsem konečně našel ten náš. Byla to radost s úlevou. Spokojenost. Něco jako: „No jóó! Vždyť jóó! To je přece jasný! Tak už to vím i ve slovech!“

Řekl jsem tetě Kláře, že jsem se už na to ptal hodně lidí, ale že její odpověď se mi líbí nejvíc. A že babička říkala, že ona na tom světě byla proto, aby vychovala ji a maminku a starala se o dědečka a měla se s ním ráda.